

אם בישראל

דברי חיזוק לאם היהודייה

אם בישראל - ב

חכמת הלב

האישה, בהיותה מחוננת בלב רך, ברגש עז ובכוח דמיון מפותח, צריכה להשריש בנפש ילדיה חיבה יתירה לאבות האומה ולקודשי האומה. בשיחותיה המלבבות עם ילדיה על דבר שכר ועונש, השגחה ובחירה, מתובלות בתיאורים דמיוניים מרתקים – צריכה היא להחדיר אמונה בליבם.

מחובת האישה לנטוע בתלמי הלבבות הרכים גרעיני אהבה לתורה וחיי תורה, אשר יצמיחו במשך הזמן פרחים ופירות נאים וטובים, משמחי ד' ואנשים. עליה לחרות את רשמי היהדות בנפש הילדים, לבל ימחו ולא יטשטשו עדי עד. חינוכה של האם חייב להיות לא חינוך לימודי, תוך אזהרות ודברים, אלא חינוך לבבי, טבעי, כאילו נעשה הכל מאליו, כדבר המחויב על פי הטבע. חינוך כזה נקרא "חכמת הלב".

תעודת האישה היא להזרים זרם של אהבת תורה ויראת שמים בלבבות בניס ובנות בגילם הצעיר, לשזור את ההמשך של חוט התורה, לטוות את שרשרת היהדות, המחברת את הדורות האחרונים עם דורות האומה הראשונים.

"אין חכמה לאישה אלא בפלך" (יומא סו), חכמתה של אישה היא בעבודת ה"פלך", לטוות ולשזור את המשך החוט הישראלי.

(הרב טביומי)

דמות דיוקנה

מרץ מיוחד וצדקות מיוחדת גילתה אימי לגבי חינוך ילדיה.

מבטי הראשונים אל אימי הנאמנה, ראוה בוודאי כשהיא מנענעת את עריסתי ומפזמת לי את שיר הערש המסורתי: "למד בני תורה, כי טובה היא מכל סחורה". מובן שאינני זוכר דבר זה, ברם מאמין אני שכך זה היה, וגם מרגיש אני זאת בחושי.

מה שכן זוכר אני, הינם הדברים שהיא אמרה לי עת סיימתי את דרשת החומש: "למד בני, למד, ואני עוד אזכה לשמוע את דרשת הרבנות שלך..."

...דרישה אחרת היא לא דרשה מאיתנו כל עיקר. אדיר כל חפצה היה תמיד, שנלך בדרך התורה ונהגה בה כל חיינו...

דברי חכמתה של אימי ליוו אותי כל ימי חלדי והיו נר לרגלי עד היום.

כאשר באתי להפיץ את רעיון הדף היומי הייתי מצטטת את דבריה: "כל יום שחולף ללא לימוד תורה, הרי זו אבידה שאינה חוזרת".

ובבואי לעשות נפשות למען ישיבת חכמי לובלין, שוב הייתי מצטטת את דברי אימי: "בימינו כל מה שנותנים קרבן הוא, אבל בעד תורה כה גדולה כל קרבן הוא קטן מדי..."

(עדותו של רבי מאיר שפירא מלובלין על אימו הצדקנית)

עטרת האם הישראלית

יחד עם דבורה הנביאה שרה האם הישראלית: "שקמתי אם בישראל", אף אני אחזיר את עטרת האם הישראלית ליושנה.

"מגן אם יראה ורומח בארבעים אלף בישראל" – שמא ראית מגן ורומח בקרב חילותי? לא! בקום אם בישראל אין עוד צורך בכלי מלחמה. כמלאך טוב בשמים כך האם הישראלית מעוררת בביתה את הכרובים שלה לעבודת הבורא. היא מאמצת ומחזקת את רוחם, והם יוצאים מלפניה חמושים היטב לקראת מאורעות החיים.

היא משריינת את ליבם בשריון השמימי המאיר: אמונה --- (הרב משה חיים לאו)

אשרי הילדים אשר הוריהם אינם בושים לשקוד בעצמם על ענייני החינוך של בניהם, והם עצמם מדריכים אותם בדרך המוסר, וזאת על ידי היום להם לדוגמא ולמופת בהתנהגותם.

ושבעתיים אשרי הילדים, היונקים את עקרונות המוסר וערכיו יחד עם חלב אימם, האם המסורה והנאמנה, שאינה משתמטת מלמלא בעצמה את חובתה הקדושה כלפי עוללה.

לטיפול מצד האם אין שום תחליף! אם עינה של האם פקוחה תמיד על חדר הילדים, אם ליבה האימהי, היודע והמבין, מאציל את השראתו על כל החינוך- אזי יתפתח פרח המוסר מן הציץ, ויגדל לתפארת.

(הרב שמשון רפאל הירש / אבני חינוך)

חסירות נפשה של אם יהודייה

האישה הישראלית קיבלה על עצמה, הודות לחוש טבעי של אמונה, את המשימה לחנך דור יהודי, ואת המשימה הזאת היא מלאה בשלמות במשך כל שנות הגלות.

כאשר נשמע קול התורה בישיבות בבל, היו אמהות מישראל נושאות לשם את תינוקותיהן, למען ישמעו באוזניהם את קול התורה ויראו בעיניהם את קלסתרי פניהם המאירים של חכמינו זכרונם לברכה.

בתקופות יותר מאוחרות, כאשר נעשה הבעל טרוד אחרי פרנסה, או כאשר הוא פרק מעליו עול פרנסה וישב יומם ולילה על התורה, ועל האישה הוטלה המשימה לפרנס את הבית – אזי הייתה זו האישה אשר דאגה לחינוך הילדים ולא חסכה עמל וכסף כדי לשלוח את הבן לישיבה או ללמוד תורה. בעצמה הייתה האם הישראלית עומדת בשוק או בחנות, כשהיא רועדת מקור ורעבה לחם, להביא בזיעת אפה טרף לביתה. מפיה הייתה חוסכת ובלבד שיהא לה שכר לימוד עבור הילדים.

זה היה כוחה של אמונה פשוטה, אמונה ללא כל חקירות והגיגות, אמונה שיש עימה רק יראת שמים לבבית אמיתית.

(הרב א"י ליפמנוביץ)